

РЕШЕНИЕ

№ 22324

гр. София, 05.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 09.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **8221** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК). във връзка чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) .

Образувано е по жалба на С. Ш. А. А. , гражданин на С., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], РПЦ на ДАБ при МС, срещу Решение № 7854/16.07.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ-МС), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са наведени оплаквания, че административният акт/АА/ е незаконосъобразен поради съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Излагат се доводи, че АА е постановен в нарушение на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Оспорва се извода на административния орган, че Турция се явява трета сигурна държава по смисъла на пар. 1, т. 9 от ЗУБ. Излагат се доводи, че Турция не е сигурна трета страна за сирийските граждани. Моли решението да бъде отменено със законните последици от това.

В проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващият, не се явява лично, представлява се от назначения от съда процесуален представител -адв.Г., която поддържа жалбата. Не претендира разноски.

Ответникът, председателят на ДАБ, редовно призван, представлява се от ст. юрк. К., която излага доводи за неоснователност на жалбата.

Софийска градска прокуратура ,редовно уведомена, не заявява становище по жалбата. Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба, рег. № В-13-1175/03.11.2023 г. (л. 86) за международна закрила, подадена от жалбоподателя до ДАБ при МС. На същия ден е съставен регистрационен лист, в който е отразено, че кандидатът е гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], обл. Идлиб, С., гражданин на С., арабин, мюсюлманин-сунит, женен, със начално образование, с адрес в [населено място], [улица]. Личните му данни са установени въз основа на подписана декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3, предвид, че кандидатът при регистрацията му, не е представил документи за самоличност(л. 77).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта № [банкова сметка] от 03.11.2023 г. (л. 79). Издадени са формуляр за идентификация и оценка на нуждите, амбулаторен лист, Кандидатът е запознат срещу подпис с Указания за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ и допълнението към тях.

На 03.11.2023 г. до С. Ш. А. А. е изпратена и покана за провеждане на интервю (л. 78). На проведеното на 04.04.2024 г. интервю, за провеждането на което е съставен от протокол, с рег. № УП5671/04.04.2024 г./л.52/, с участието на преводач, кандидатът е заявил, че е напуснал С. нелегално за Турция през лятото на 2013 г., като е останал там десет години, работил като търговец, имал собствен магазин за хранителни продукти, получил временна закрила, бил му издаден документ кимлик и карта, която удостоверява, че е търговец . Разказал, че по време на голямото земетресение в Турция магазина му бил разрушен, условията за живот станали трудни и той напуснал страната в края на октомври 2023г. заедно с племенника си А.. Родителите на А. му го поверили с цел да преминат нелегално границата на България и да отидат в Х.. Споделил, че Х. поемала разходите на семействата, които искали да се съберат и това щяло да помогне на родителите на А. и на неговото семейство да се съберат в Х.. Разказал, че нелегално преминали границата между Турция и България като прескочили телените заграждения и с кола били извозени до [населено място], където били заловени от властите. Споделя, че не е бил осъждан, не е имал проблеми заради това, че е арабин, не е участвал в политически партии. Съпругата и четирите му деца били в лагер за бежанци в [населено място], Турция. Мотивира молбата си за международна закрила с общото положение в страната си по произход и с войната в С.. Казва, че е напуснал родината си заради войната. Казва, че не е пострадал във войната лично, но че в С. има много разрушени градове, домът му също бил разрушен от бомбардировките.

С молби, с рег. № УП5671/08.11.2023г./л.66/и рег. № УП5671/30.04.2024г./л.51/ е уведомен директора на специализирана дирекция „М“ – ДАНС за подадена от жалбоподателя молба за международна закрила и е поискано становище. Видно от писма рег. № М-539 от 05.01.2024 г. (л. 62) и съответно с рег. № М-9323/17.06.2024г. (л. 44) на директора на Специализирана дирекция „М“ – ДАНС, Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила на С. Ш. А. А., в случай, че същият отговаря на условията по ЗУБ.

Със становище от младши експерт в отдел „ПМЗ- кв. В.“, РПЦ- [населено място] до председателя на Държавна агенция за бежанците на Министерски съвет/л.17/ е направено предложение на чужденеца да му се откаже предоставянето на статут на

бежанец и хуманитарен статут.

С оспореното в настоящото производство Решение № 7854/16.07.2024 г. председателя на ДАБ-МС, на основание чл. 75 , ал. 1, т. 2 и 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на С. Ш. А. А. Извършил е преценка на всички относими факти, свързани с личното му положение в държавата му по произход -С. и в страната ,в която е пребивавал десет години -Турция и е приел, че по отношение на кандидата не са налице предвидените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ предпоставки, поради което е отхвърлил молбата му за предоставяне на статут на бежанец. Не са установени и основанията за закрила по чл. 9, ал. 1, т. 1-2 ЗУБ. Молбата е разгледана и във връзка с възможността за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ – предоставяне на хуманитарен статут при наличие на тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие, в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт в страната на произход на кандидата. Според административния орган не са налице субективните и обективни елементи на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ и е направен извод, че кандидатът за закрила е напуснал Турция единствено по лични и икономически причини - в търсене на по-добър живот в Европа и не е изтъкнал никакви лични опасения от преследване нито в страната си по произход, нито в Турция, където се е установил и работил след напускане на родината си. Приел е, че сочените от кандидата причини за напускането на страната му по произход и държавата Турция, в която е живял не отговарят и на разпоредбите на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ.

Въз основа на данните, изложени в справка с вх. № МД-797/08.03.2024 г. по отношение на Република Турция изготвена от Дирекция „Международна дейност” при ДАБ, административният орган е установил, че за бежанците от С. турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите се от него право на законен престой, както и известно ниво на достъп до основни права и услуги. АО е направил извод от фактическите обстоятелства, изявленията на чужденеца по време на интервюто и приложените справки, че не се установява спрямо чужденеца да е осъществено визираното от ЗУБ преследване, релевантно за предоставяне на статут на бежанец, поради което е отхвърлено искането за предоставяне на статут на бежанец.

Според административният орган в случая не са налице и предпоставките на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, като срещу него не са били предприети такива действия, нито от официалните власти на С. и Турция, нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства.

На следващо място анализът на приетите след 2013 г. закони в Турция сочел, че страната предоставя т. нар. „временна закрила” на бягащите от войната сирийци. Молителят е пребивавал десет години, ползвал се е с временна закрила , бил му е издаден кимлик в Турция - държава, различна от държавата му по произход и същата представлява „трета сигурна държава" по смисъла на § 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ. Приел е, че за кандидата не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл.9, ал.1-3 от ЗУБ при завръщането му в Турция

Процесното решение е връчено на жалбоподателя на 02.08.2024 г., а жалбата срещу него е подадена до Административен съд София – град на 14.08.2024 г.

В хода на съдебната производство са приети като доказателства справка вх. № ЦУ-18884/30.08.2024 г. по отношение на Сирийската арабска република

относно актуалната общественно-политическа обстановка и справка вх. №ЦУ-2017/27.09.2024г. относно Република Турция- актуалната общественно-политическа обстановка; как турското законодателство регламентира и защитава правата на бежанците в Турция; отговаря ли Република Турция на определението за „трета сигурна страна“ относно гражданите на С., търсещи международна закрила, изготвени от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС. При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице имащо правен интерес от оспорването на процесното решение, в законоустановения срок.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявения от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявения от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В проведеното интервю той изрично заявява, че не е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С. заради войната, а Турция, по икономически причини. Семейството му живее в Турция. След напускането на С. през 2013г. жалбоподателят е живял и работил в Турция, издаден му е идентификационен

документ за временна закрила „кимлик“, който е без срок на валидност и карта, удостоверяваща занятието му като търговец. От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец. Така, изцяло в съответствие с данните по преписката, административният орган е приел, че не се установява жалбоподателя да е бил обект на преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 ЗУБ.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Член 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15 б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № С- 465/07/Meki Elgafaji and Noor Elgafaji vs Straatssecretaris van Justitie/, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011) се постановява, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата- членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Между страните няма спор, а и от представената справка от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС с вх. № ЦУ-1884/30.08.2024 г. по отношение на Сирийската арабска република относно актуалната обществено-политическа обстановка се установява, че в страната на произход С., Б. А. управлява държавата като президент от 2000 г. досега, а Конституцията регулира правно превъзходство на лидерите на партията БААС в държавните институции и в обществото и лидерите на БААС и А. действително доминират и трите клона на управлението, изглаждайки авторитарен

режим. Множеството клонове за сигурност на правителството традиционно действат автономно, без определени граници между своите юрисдикции. Като свързани с режима милиции, като Национални сили за отбрана се интегрират с други свързани с официалните власти сили и изпълняват подобни роли без определена юрисдикция. Гражданските власти поддържат ефективен контрол върху официалните военни, полицейски и държавни сили за сигурност и използват последните за извършване на злоупотреби, някои от които достигат високо ниво. Има достоверни сведения, според които членове на силите за сигурност са извършвали злоупотреби, а гражданските власти имат ограничено влияние върху чуждестранните военни или паравоенни организации, включително подкрепящи режима сили като руските военни, свързаната с И. „Х.“ и Иранската революционна гвардия, членовете на които също извършват злоупотреби.

Въпреки това обаче, както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя следва да бъде разгледана в светлината на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят е живял и работил легално десет години в Турция, като никой не го е гонил или преследвал.

Като е съобразил информацията, налична в приложените по делото справки, изготвени от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС председателят на ДАБ е стигнал до правилният извод, че Турция представлява „трета сигурна държава“.

Съгласно легалната дефиниция, дадена в §1, т. 9 от ДР на ЗУБ, „трета сигурна държава“ е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец и са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

Видно от административната преписка, жалбоподателят е пребивавал необезпокоявано десет години на територията на Турция, получил е временна закрила, издаден му е идентификационен документ „кимлик“. С. Ш. А. А. лично посочва в хода на административното производство на проведеното интервю, че в Турция е получил временна закрила бил му издаден документ кимлик и карта която удостоверява, че е търговец, по собствено желание е напуснал Т. и не е бил принуждаван да се завърне в С..

От представената актуална Справка с вх. № ЦУ-2017/27.06.2024 г. (л. 121) за Република Турция се установява, че през април 2013 г. А. приема всеобхватен, вдъхновен от ЕС, Закон за чужденците и международната закрила (LFIP), който създава специална рамка за убежище в Турция и потвърждава задълженията на турските власти към всички лица, нуждаещи се от международна закрила, независимо

от държавата им на произход, а според ВКБООН европейските достижения на правото в областта на убежището и миграцията са ясно и видими в турското законодателство в областта на убежището, именно благодарение на тази реформа. В справката е посочено още, че за бежанците от С. турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползвателите се от него право на законен престой, както и достъп до основни права и услуги. Властите в страната работят в сътрудничество с ВКБООН.

Видно от справката още сирийските граждани, както и лицата без гражданство и бежанците от С. пристигнали в Турция, поради събития в С. след 28 април 2011 г., получават временна закрила от правителството на Турция. Сочи се, че „като част от режима за временна закрила, сирийските граждани, бежанци и лица без гражданство, пристигащи от С., които търсят закрила от турските власти, се приемат в Турция и след това могат да кандидатстват и да получат временна закрила от компетентните турски органи. При нормални обстоятелства въпросните лица няма да бъдат връщани обратно в С., освен ако те самите не изразят такова желание. Всички сирийски бежанци, които търсят закрила, ще бъдат обхванати от режима на временна закрила, включително тези, които не могат да представят никакви документи за самоличност от С.. Към момента в Турция пребивават над 3.5 милиона бежанци от съседна С. и няколкостотин хиляди търсещи убежище и получаващи закрила лица от други националности (И., А., И. и С.). Тези две групи търсещи закрила са предмет на различни правила и процедури за убежище, а турската система за убежище има двойна структура. Според Решение № 247 от 3.04.2024 г. за приемане на списък на сигурни страни на произход и на Списък на трети сигурни страни по отношение на търсещите закрила, Република Турция е сигурна страна и трета сигурна страна.

Тук следва да бъде посочено, че на основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представляват официални свидетелстващи документи и обвързват съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с тях, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

В случая преценката дали Турция представлява „трета сигурна държава“ е приложено след направена индивидуална преценка на случая на С. Ш. А. А., който десет години е пребивавал и работил в страната и я е напуснал по икономически причини, в търсене на по-добър живот в З. Европа. Налице е изискващата се връзка между кандидата и третата страна – Турция, въз основа на която връщането в тази страна ще бъде основателно. Там живеят съпругата и четирите му деца и в случая не се касае за транзитно преминаване през Турция, а е налице „смислена“ връзка между жалбоподателя и Турция. Решението на председателя на ДАБ е взето след проведено лично интервю и задълбочено изследване на личното положение на кандидата в тази трета страна.

Нито в хода на административното, нито в хода на съдебното производство сирийският гражданин не е споменал основателна причина, поради която не би могъл да се завърне в Турция, Единствената причина поради която е взел решение да напусне територията на Република Турция е стремежът му да стигне до Х., като целта

му е била да премине през Република България без да подава молба за международна закрила. Цялостният анализ на обясненията на С. Ш. А. А. доказва ясно и недвусмислено, че лицето е напуснало Турция изцяло по икономически подбуди.

В тази връзка, доводът, че по делото не е било доказано, че държавата Турция представлява „трета сигурна държава“ по смисъла на ЗУБ не се споделя от настоящия състав. Административният орган няма задължение да събере всички възможни доказателства по преписката, а да събере достатъчно такива, които да мотивират издаденото волеизявление. От страна на оспорващия не са били представени никакви насрещни доказателства в защита на неговата теза. Такива не се представиха и в настоящото съдебно производство. В този смисъл е и решение № 8552 от 09.07.2024 г. постановено по адм.д. № 4060/2024 г. на ВАС; решение № 9134 от 23.07.2024 г. постановено по адм.д. № 2062/2024 г. на ВАС; решение № 5569 от 08.05.2024 г. постановено по адм.д. № 10775/2023 г. на ВАС; решение № 11081 от 14.11.2023 г. постановено по адм.д. № 4727/2023 г. на ВАС; решение № 3508 от 08.04.2021 г. постановено по адм.д. № 1331/2021 г. на ВАС, както и решение № 12042 от 25.11.2021 г. постановено по адм.д. № 8407/2021 г. на ВАС.

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, съобразил е разпоредбите на чл. 38, пар. 1 от Директива 2013/32/ЕС, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход и в Турция, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че Турция е трета сигурна държава, поради което по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни. Оплакванията в тази насока се явяват неоснователни.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

С оглед липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл. 81 ГПК във връзка чл. 144 АПК, този въпрос съдът не обсъжда.

Така мотивиран на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. Ш. А. А., [дата на раждане], гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], РПЦ на ДАБ при МС, срещу Решение № 7854/16.07.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

